

من از تغییر استقبال می‌کنم، پس هستم!

نخواهد داشت، بلکه به فرصت‌سوزی می‌انجامد.

از سوی دیگر، گرچه هر تغییری مثبت و سازنده نیست، اما برخی تغییرات چه مثبت و چه منفی، اجباری هستند و بر ما تحمیل می‌شوند. ما ناچاریم برای ادامه مسیر و بقای فردی و اجتماعی این تغییرات را بپذیریم و باور کنیم تا بتوانیم آینده خود را به آن شکلی که می‌خواهیم، بسازیم. **نوآم چامسکی**، زبان‌شناس و نظریه‌پرداز آمریکایی، معتقد است: «احتمالاً روی مثبت ویروس کرونا این است که این بیماری ممکن است مردم را به اندیشه درباره‌ی اینکه چه جهانی را می‌خواهند، سوق دهد» [فرجی، ۱۳۹۹].

یورگن هابرماس، فیلسوف و جامعه‌شناس آلمانی نیز می‌گوید: «هیچ‌گاه تا به امروز ما چنین آگاهی‌ای نسبت به جهل و اجبارمان در شرایط زندگی تحت شرایط نامعلوم نداشته‌ایم» [همان].

در مواجهه با شیوع کرونا، هر کشوری که زودتر شیوع و خطرات آن را باور کرد و پذیرفت، نتیجه‌ی بهتری عایدش شد. این موضوع در بخش سازمانی و فردی هم صادق بود و هست. اما «پذیرش» و «باور» آن به‌تنهایی کافی نیست، بلکه «اقدامات» مؤثر، منطقی و با برنامه نیز لازم است تا بتوان با هجوم سهمگین و بی‌وقفه‌ی این ویروس مبارزه کرد.

در این میان، یکی از بخش‌هایی که به شدت از شیوع جهانی بیماری کرونا تأثیر پذیرفت، بی‌شک «آموزش» و به‌ویژه، «آموزش زبان» بود. آموزش زبان به‌عنوان یکی از شاخه‌های علوم

اسلاوی ژیزک، فیلسوف و نظریه‌پرداز مشهور اسلوانیایی، در آخرین کتاب منتشرشده‌اش، «پاندمی! کووید-۱۹ جهان را تکان می‌دهد»، نکته‌ای را مطرح می‌کند که بسیار تأمل‌برانگیز است. او بر این مسئله تأکید دارد که بعد از شیوع کرونا، دیگر جهان مثل سابق نخواهد بود:

مسئله این است که حتی اگر سرانجام زندگی ظاهراً حالتی طبیعی به خود بگیرد، این حالت طبیعی به همان شکلی نخواهد بود که پیش از شیوع کرونا تجربه کرده بودیم. اموری که به‌عنوان بخشی از زندگی خود به آن‌ها عادت کرده بودیم، دیگر بدیهی نخواهد بود و ما باید بیاموزیم که زندگی بسیار شکننده‌تری را تجربه خواهیم کرد که تهدیدهایی دائمی در آن وجود دارند. ما ناچاریم که موضع کلی خود را نسبت به زندگی و نسبت به هستی‌مان، به‌عنوان موجودات زنده‌ای در میان سایر شکل‌های زندگی، تغییر دهیم [Zizek, 2020].

ویروس کرونا، به‌رغم تمامی خطرات، تلفات، مصائب و مشکلاتی که تاکنون به جهان تحمیل کرده، درسی بزرگ به ما داده است: «امور جهان پیوسته یکسان نخواهد بود و ما همیشه باید برای تغییرات کوچک و بزرگ زندگی آماده باشیم.» این «آمادگی» و «پذیرش» سبب خواهد شد انعطاف‌پذیرتر باشیم و راحت‌تر و سریع‌تر بتوانیم با «شرایط جدید» کنار بیاییم. علاوه بر این، مواجهه‌ی منطقی و دور از احساس با چنین مسائلی سبب خواهد شد زودتر به راه‌حل‌های مفید و مؤثر دست یابیم. در چنین مواقعی، «مقاومت در مقابل تغییر»، نه‌تنها تئوری

«معلم مجازی» و «دانش‌آموز مجازی» و در یک کلام، «روابط مجازی» و «زندگی مجازی» باشیم. از این رو، ضمن استفاده از فایده‌های فناوری‌های نوین، همواره باید نگران و مراقب مضرات آن‌ها نیز باشیم و نگذاریم که دنیای نیمه‌ماشینی کنونی، به دنیایی کاملاً ماشینی مبدل شود.

اما بروز مسائل و نیازهای جدید در آموزش زبان، ما را هم واداشت تا از این شماره، به تدریج تغییراتی در ساختار و محتوای نشریه رشد آموزش زبان‌های خارجی به وجود آوریم. این تغییرات علاوه بر اضافه کردن سرفصل‌های جدید، شامل اصلاحاتی در سرفصل‌های پیشین نیز هست. ضمناً تلاش شده است تا حد امکان، سه معیار «یجاز»، «سادگی» و «تازگی» در مقاله‌های مجله رعایت شود و مطالب آن «کاربردی» و مبتنی بر «نیاز» مخاطب باشد. در گرافیک و صفحه‌آرایی آن نیز تغییراتی صورت گرفت تا محتوا و تصویر هم‌خوانی و هماهنگی لازم را داشته باشند. البته ما در ابتدای راهی دراز و سخت هستیم و به همراهی و هم‌پاری مخاطبان و همکاران نیازمندیم. از این رو، از معلمان، استادان، پژوهشگران و صاحب‌نظران دعوت می‌شود، با مقاله‌ها، پیشنهادها و انتقادهای احتمالی خود ما را در این مسیر یاری و همراهی کنند.

منابع

۱. فرجی، سارا (۱۳۹۹). «اندیشمندان جهان راجع به کرونا و جهان پس از آن چه گفتند؟». خبرگزاری مهر. ۲۴ خرداد.

2. Zizek, S. (2020). *Pandemic! Covid- 19 Shakes the World*. New York and London: OR Books.

انسانی و یکی از درس‌هایی که به شدت بر ارتباطات و تعاملات انسانی متکی است، بیش از درس‌های علوم پایه از شیوع این بیماری متضرر شد. در چنین شرایطی، استفاده صحیح، آگاهانه و حداکثری از امکانات آموزش مجازی و دیجیتال تا حد زیادی می‌توانست راهکاری مناسب برای حل مشکل باشد. اما شیوع ناگهانی و سریع این ویروس غافلگیرکننده بود و کشورهای که بستر، امکانات، تجهیزات و دانش و شناخت لازم را در این حوزه نداشتند، نتوانستند از این فناوری به‌خوبی سود جویند. هم‌اکنون و پس از گذشت چند ماه از شیوع بیماری و استمرار آن در ماه‌های آینده، ضرورت دارد که همگی ما از هر حیث خودمان را برای آموزش از راه دور و مجازی بیش از پیش آماده کنیم.

اما این تمام ماجرا نیست. هم‌اکنون چند دهه است که جامعه‌شناسان، فیلسوفان و نظریه‌پردازان رسانه، نگران تأثیر عمیق، جامع و ویران‌کننده فضای مجازی بر زندگی ما هستند؛ به‌طوری که آنان پیش‌بینی کرده‌اند که در آینده نزدیک، فضای مجازی به تدریج جایگزین فضای واقعی می‌شود. اما ظاهراً شیوع ویروس کرونا به این فرایند سرعت بخشیده و سبب شده است، لحظه‌به‌لحظه تعاملات رو در رو، بی‌واسطه و انسانی ما کاهش یابد؛ چرا که ظاهراً بهای روابط نزدیک و انسانی، مرگ است! در چنین شرایطی، فعلاً تنها راه‌حل موجود، پناه بردن به فضای مجازی و امکانات آن است؛ راه‌حلی که روزبه‌روز بیشتر به ما تحمیل می‌شود و بیم آن می‌رود که در آینده‌ای نه‌چندان دور، علاوه بر «آموزش مجازی»، شاهد ظهور پدیده‌ای به نام